

ת"פ 47762/03/15 - רשות המיסים-מע"מ, היחידה המשפטית לתיקים מיוחדים נגד מחמד נדאל טחאן, מטעם הסניגוריה הציבורית

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 47762-03-15 רשות המיסים - היחידה
המשפטית לתיקים מיוחדים נ' אבו כאטר(עציר) ואח'
בפני כבוד השופטת חגית מאק-קלמנוביץ
בעניין: רשות המיסים-מע"מ ע"י ב"כ עו"ד יונתן
גולן ואח' היחידה המשפטית לתיקים
מיוחדים

המאשימה

נגד

5. מחמד נדאל טחאן (עציר) ע"י ב"כ
עו"ד מוחמד חלאילה מטעם הסניגוריה
הציבורית

הנאשם

גזר דין לנאשם 5

הרקע וכתב האישום

1. בתיק זה הוגש כתב אישום נגד שישה נאשמים ומספר גדול של חברות, בעבירות מס והלבנת הון, כפי שיפורט להלן. במהלך ניהול התיק הגיעו הצדדים להסדרי טיעון לגבי חלק מהנאשמים, ודינם נגזר. עתה הודיעו הצדדים על הסדר טיעון גם בעניינו של נאשם 5 (להלן: הנאשם). לנוכח היקפו הגדול של התיק, העובדה שניהולו צפוי להימשך עוד זמן לא קצר, העובדה שדינם של חלק מהנאשמים האחרים נגזר כבר, והפגיעה הצפויה בתנאי כליאתו של הנאשם אם לא יסתיימו ההליכים בעניינו, אני סבורה שנכון יהיה לגזור את דינו של הנאשם בטרם סיום ההליכים בתיק.

על פי הסדר הטיעון בין הצדדים הוגש כתב אישום מתוקן בעניינו של הנאשם, והוסכם כי המאשימה תבקש לגזור על הנאשם חמש שנות מאסר בפועל וקנס בסך 50,000 ₪ שישולם תוך שנה מיום גזר הדין (בנוסף לחילוט סכום נוסף של 50,000 ₪) והנאשם חופשי בטיעונו לעונש. ביום 13.8.17 הודה הנאשם והורשע בכתב האישום המתוקן ונשמעו טיעונים לעונש.

2. על פי עובדות כתב האישום המתוקן (המונה לא פחות מ-36 עמודים בתוספת עשרות עמודי נספחים), החל מחודש דצמבר 2011 לכל המאוחר, ועד פברואר 2015, פעל הנאשם יחד עם הנאשמים האחרים בתיק ועם מעורבים אחרים (להלן: הקושרים) לקשירת קשר לביצוע תכנית עבריינית, במסגרתה ביצעו עבירות שונות, ביניהן מכירת חשבוניות מס כוזבות לכל דורש בהיקף של מאות מיליוני ₪ תמורת תשלומי

עמלות. במטרה לקדם את התכנית התארגנה הקבוצה בראשות נאשם 1, אוסאמה אבו כאטר, אשר פעלה באופן שיטתי ומתוכנן במטרה להשיג רווחים מבלי לשלם עליהם מיסים, ועל מנת למקסם את רווחיהם ולהסתיר את מעורבותם בביצוע התכנית, הפעילה הקבוצה עשרות חברות קש שעל שמן הוציאו מאות אלפי מסמכים הנחזים להיות חשבוניות מס. הנאשמים והחברות קשרו קשר עם רוכשי החשבוניות, על מנת שהרוכשים יוכלו להגדיל את הוצאותיהם לצרכי מס הכנסה באופן פיקטיבי באמצעות החשבוניות, ולנכות את החשבוניות הפיקטיביות בדיווחיהן התקופתיים למע"מ. במסגרת הקשר ביצעה הקבוצה עבירות על חוק מס ערך מוסף תשל"ו-1975 (להלן: חוק מע"מ), פקודת מס הכנסה [נוסח חדש] תשכ"א-1961 (להלן: פקודת מס הכנסה; הפקודה) חוק איסור הלבנת הון תש"ס-2000 (להלן: חוק איסור הלבנת הון) וחוק העונשין תשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין). הם הונו את רשויות המס, התחמקו וסייעו לאחרים להתחמק מתשלומי מע"מ ומס הכנסה בסכום של כ-600,000,000 ₪, והלבינו הון בסכום כולל של לא פחות מ-140,476,580 ₪. הקבוצה התארגנה בצורה שיטתית ומתוחכמת, תוך חלוקת תפקידים ברורה ומוגדרת.

הנאשם קשר קשר עם יתר חברי הקבוצה ופעל בה כ"איש שטח" עד חודש אפריל 2012. במועד זה מונה על ידי אוסמה אבו כאטר לתפקיד "ראש צוות" וביצע תפקיד זה עד מעצרו בחודש פברואר 2015. הקבוצה פעלה כאשר אבו כאטר היה הרוח החיה, ניהל והתווה את פעילותה, אחרים פעלו כאנשי הכספים שלה בבנקים, ואחרים פיקחו על פעילות הקבוצה ולקוחות חדשים וביצעו רישום של פעילות הקבוצה. הקושרים פתחו והפעילו עשרות חברות (להלן גם: חברות הקש). הנאשם ואחרים פעלו כראשי צוותים המוציאים לפועל את הפעילות העבריינית כולה. מעורב נוסף, שלום מאיר כהן, פעל לאיתור וגיוס אנשים לצורך רישום כמנהלים או בעלי מניות בחברות, והללו קיבלו משכורת חודשית קבועה תמורת רישומים ופעולות שנדרשו לבצע (להלן: השכירים). החברות נרשמו במרמה ברשם החברות וקיבלו מספרי זיהוי, והקבוצה פעלה לפתיחת חשבונות בנק על שמן, ולרישום חלק מהקושרים כמורשי חתימה בחשבונות. לחברות הקש הודפסו פנקסי חשבוניות הנחזות להיות חשבוניות שהוצאו כדין, מבלי שבוצעו עסקאות ומבלי שהתכוונו לבצע עסקאות שבגינן הוצאו חשבוניות אלה (להלן: החשבוניות הפיקטיביות). הקושרים **הפיצו תמורת תשלום עמלות לא פחות מ-4,170 חשבוניות פיקטיביות, בסכום כולל של 396,515,933 ₪, אשר סכום המע"מ בגינן עומד על 59,350,172 ₪.**

הקבוצה פעלה על פי רוב בצוותים של שלושה, שלכל אחד מהם מנהל מבין ראשי הצוותים, איש שטח ונהג. כל צוות היה אחראי למספר חברות קש ולמכירת החשבוניות הפיקטיביות של חברות אלו. כתב האישום מתאר את דרכי הפעולה של הקושרים בהפצת החשבוניות, כולל דרך הפניה של לקוחות לאבו כאטר ובאמצעותו לקבוצה, דרך רישום התשלומים והעסקאות שבוצעו כביכול תמורת החשבוניות הפיקטיביות, דרכי העברת תשלומי העמלות ועוד.

3. בפרק הראשון מתוארת אחריותו של הנאשם כאחד מבין קושרי הקשר להתארגנות כולה ולהכנת התשתית לפעילות - הקמה של לפחות 50 חברות קש, רישום במרמה של לפחות 36 שכירים כבעלי תפקידים בחברות אלה, פתיחת 36 חשבונות בבנק הדואר ובבנקים שונים על שם חברות הקש, זיוף והכנת כל המסמכים והרישומים הדרושים להפעלת החברות. באישום זה הואשם הנאשם והורשע, מכח עבירת הקשר ולא דוקא בשל מעורבות אישית, בארבע עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע לפי סעיף 499 לחוק העונשין, בקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק העונשין וברישום כוזב במסמכי תאגיד לפי סעיף 423 לחוק זה.

באישום הראשון בפרק השני מתוארים אופן ההתקשרות בין הלקוחות לבין קושרי הקשר וחברות הקש,

הפצת החשבוניות הפיקטיביות על שם החברות השונות. בסך הכל הוצאו על ידי החברות 99 דו"חות כוזבים, כאשר סכום מס התשומות שנוכה ללא מסמך כאמור בסעיף 38 לחוק מע"מ עומד על 53,391,648 ₪. כמו כן הונפקו 4,170 חשבוניות פיקטיביות בסכום כולל של 396,515,933 ₪, אשר סכום המע"מ בגינן עומד על 59,350,172 ₪. מבין אלה הוציא הנאשם עצמו 75 חשבוניות פיקטיביות, בנסיבות מחמירות ובכוונה להונות ולסייע לאחרים להתחמק מתשלום מס שהם חייבים בו.

באישום זה הורשע הנאשם בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע, בהכנת פנקסי חשבוניות כוזבים במטרה להתחמק ממס לפי סעיף 117 (ב)(6) לחוק מע"מ, ב-75 עבירות של פעולה במטרה שאחר יתחמק ממס לפי סעיף 117(ב1) יחד עם סעיף 117(ב2)(2) ו-3 לחוק מע"מ, וארבע עבירות של ניכוי מס תשומות שלא כדין לפי סעיף 117 (ב)(5) יחד עם סעיף 117 (ב)(3) לחוק מע"מ.

באישום השני בפרק זה מתוארות עבירות מס הכנסה שבוצעו על ידי הנאשם, כאשר יחד עם הקושרים וחברות הקש הכינו פנקסי חשבוניות כוזבים בהיקף של כ-4,170 חשבוניות פיקטיביות, ובכך סייע ללקוחות להתחמק ממס בסכומים אלו: בשנת המס 2012 - מס בהיקף של 33,715,389 ₪, בשנת המס 2013 - מס בהיקף של 96,692,815 ₪, בשנת המס 2014 מס בהיקף של 232,355,440 ₪ ובשנת המס 2015 מס בהיקף של 10,380,480 ₪, ובסך הכל 373,144,124 ₪.

קבוצת הקושרים הרוויחה ממכירת החשבוניות הפיקטיביות לפחות 8% מערך החשבוניות, כך שבין השנים 2011 - 2015 הרוויחה הקבוצה כולה סכום של 30,630,925 ₪. סכום זה התחלק באופן שמחציתו יועדה למנהל הקבוצה, אוסמה אבו כאטר, והמחצית האחרת יועדה להתחלק בשווה בין יתר המעורבים, כולל הנאשם. בתקופה בה שימש כראש צוות קיבל הנאשם לידיו סכום של 1,865,720 ₪. הנאשם לא דיווח על הכנסותיו ולא שילם את המיסים הנובעים מהן, והעלים הכנסות אלו.

הנאשם הודה והורשע באישום זה בארבע עבירות של הכנת פנקסי חשבוניות כוזבים לפי סעיף 220(4) לפקודת מס הכנסה, ובארבע עבירות של שימוש במרמה, עורמה ותחבולה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 220(5) לפקודה.

האישום השלישי בפרק השני עוסק בעבירות של הלבנת הון. על פי האמור בו, העבירות של קשירת קשר להוצאת החשבוניות הפיקטיביות, קבלת דבר במרמה ורישום כוזב במסמכי תאגיד, אשר תוארו בכתב האישום, הן עבירות מקור אסורות על פי חוק איסור הלבנת הון. שלושים ושלושה מבין הלקוחות שילמו כנגד החשבוניות הפיקטיביות בהמחאות ובהעברות בנקאיות על פי דרישת הקושרים. חלק מהתשלומים שהועברו מהלקוחות לחשבוניות בנק של חברות הקש תמורת החשבוניות הפיקטיביות, בסך 93,319,163 ₪; חלק מהתשלומים שהועברו מהלקוחות לכרטיסי הקושרים אצל נותני שירותי מטבע בסכום של 16,526,492 ₪; ורווחי הקושרים ממכירת החשבוניות הפיקטיביות בסך 30,630,925 ₪, הם רכוש שמקורו במישרין או בעקיפין בביצוע עבירות המקור, ורכוש ששימש ואיפשר את עבירות המקור, ותשלומים אלה המגיעים יחד לסכום של 140,476,580 ₪ מהווים רכוש אסור.

במטרה להסוות ולהסתיר את מקור הרכוש האסור, זהות בעלי הזכויות בו, מיקומו, תנועותיו והפעולות שבוצעו בו, ביצע הנאשם יחד עם הקבוצה פעולות שונות, כולל פתיחה במרמה והחזקה של חשבוניות הבנק של שם חברות הקש; הפקדת 159 המחאות בסכום כולל של 5,789,586 ₪, שנרשמו בספרי הנהלת החשבוניות של הלקוחות כתשלום עבור החשבוניות הפיקטיביות; החזקה בחשבוניות הבנק של החברות בכספים שהתקבלו ב-575 העברות בנקאיות, שנרשמו בספרי הנהלת החשבוניות של הלקוחות כתשלומים עבור החשבוניות

הפיקטיביות, וסכומן עולה על 87,529,959 ₪. סמוך להפקדת ההמחאות וביצוע ההעברות הבנקאיות לחשבונות החברות, ובמטרה להסוות את תכניתם העבריינית ומעורבותם בביצוע העבירות, משכו הקושרים במזומן את מרבית הסכומים שהופקדו בחשבונות הבנק, והחזירו ללקוחות את הכספים שהועברו על ידם בניכוי תשלומי עמלה. המשיכות בוצעו במאות פעולות משיכות מזומנים מחשבונות החברות, כמפורט בכתב האישום. חלק מהמחאות הלקוחות שנרשמו בספריהם כתשלום עבור החשבוניות הפיקטיביות, הופקדו בכרטיסי לקוח שפתחו הקושרים אצל נותני שירותי מטבע, שיא שי עד וסיגל דוגה, והקושרים משכו את הכספים במזומן על פי צרכיהם השוטפים, לצורך תשלום משכורות השכירים, ראשי הצוותים ואנשי השטח, ועוד. בסך הכל ביצע הנאשם יחד עם הקבוצה פעולות ברכוש אסור בסכום של 140,476,580 ₪, תוך שימוש בחברות הקש, במטרה להסתיר או להסוות את מקורו, מיקומו, תנועותיו או עשיית הפעולות ברכוש בידיעה שהוא אסור.

באישום זה הורשע הנאשם בעשיית פעולה ברכוש אסור במטרה להסתיר את מקורו, עבירה לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון.

טיעוני הצדדים

4. ב"כ המאשימה טען כי מתחם הענישה לעבירות נשוא כתב האישום נע בין 5-8 שנים. הוא התייחס להיקף הפעילות הנרחב של הארגון, הסכומים הגדולים במיוחד והמבנה המאורגן בו פעלו הנאשמים. הוא התייחס לתחכום שהתבטא בין היתר בגניבת זהותן של חברות קיימות, רישום אנשי קש ויצירת מראית עין של התנהלות עסקית לגיטימית, תוך הגשת דו"חות כוזבים. עוד ציין את תפקידו הבכיר של הנאשם כראש צוות במך חלק ניכר מתקופת מעורבותו בביצוע העבירות, והיותו שותף פעיל שרווחיו נגזרו מרווחי הארגון כולו, כך שהיה לו אינטרס בהגדלת הפעילות. הוא הגיש את רישומו הפלילי של הנאשם, הכולל עבירות של איומים, כניסה לישראל שלא כדין ושימוש במסמך מזויף, אם כי העבירות כולם ישנות מאד. בתמצית טיעונים לעונש בכתב שהוגשה התייחס ב"כ המאשימה לסכומי העסקאות והמס הכלול בהן, וכן לעונשים שהוטלו על מעורבים אחרים בפרשה זו, כפי שאפרט להלן.

באשר למתחם הענישה ביקשה המאשימה לקבוע מתחם אחד לכל העבירות, בהתאם למבחן הקשר ההדוק שנקבע בפסיקה (ע"פ 4910/13, ג'אבר נ' מדינת ישראל). התובע ציין כי הנאשם פגע בערכים של סדרי השלטון, בקופה הציבורית, בשיטה הפיסקלית ובערך השוויון בנטל המס. הוא ביקש לתת משקל רב יותר להרתעה מאשר לנסיבותיו האישיות של הנאשם, והתייחס לתכנון שקדם לעבירה, לחלקו היחסי של הנאשם שהיה חלק אינטגרלי מהקשר העברייני, נטל חלק מהותי בעבירות וגרף רווחים מפעילות הקבוצה, ולנזק של מאות מיליוני ₪ שנגרם לקופה הציבורית. הוא הפנה לפסיקה בעבירות דומות, וביקש, כאמור, לקבוע מתחם שבין 5-8 שנות מאסר בפועל, ולכבד את הסדר הטיעון בין הצדדים.

5. ב"כ הנאשם התייחס לכך שהנאשם, יליד 176, הוא כיום בן 41, מצוי במעצר מגיל 38. ילדיו בגילאים 6-13 זקוקים לדמות אב. המעצר גרם לבעיות חמורות במשפחה, ואשתו פתחה בהליכי גירושין נגדו ואינה מגיעה לדיונים בבית המשפט. הוא ציין כי הרשעותיו הקודמות של הנאשם התיישנו ואין להן משקל ממשי, ויש לראות את הנאשם כמי שניהל אורח חיים נורמטיבי.

באשר לחלקו של הנאשם בביצוע העבירות טען הסניגור כי כתב האישום תוקן באופן משמעותי, וכי חלקו של נאשם 5 קטן באופן משמעותי מחלקו של נאשם 4, אשר אף הוא שימש כראש צוות ונדון לארבע שנים ותשעה חודשי מאסר. לטענתו, על אף שלשני נאשמים אלו יוחס מעורבות ב-75 חשבוניות, נאשם 4 שימש כראש צוות

תקופה ממושכת יותר. עוד טען כי חלקו של נאשם 5 קטן מחלקו של נאשם 6, אשר הורשע בהוצאת חשבוניות במספר גדול הרבה יותר.

ב"כ הנאשם התייחס גם למצבו הכספי הקשה של הנאשם, לכך שעל אף שניתנה החלטה שאפשרה המשך מעצרו באיזוק אלקטרוני, הנאשם לא עמד בתנאים שנקבעו שכללו הפקדת סכום שעמד בשלב הראשון על 150,000 ₪ ולאחר מכן הופחת עד 80,000 ₪. הוא הוסיף כי הסכום של כ-1,800,000 ₪ ששולם לנאשם כולל גם כיסוי הוצאות של נסיעות, דלק ועובדים. הסכום התחלק על פני ארבע שנים, שימש לפרנסת משפחה בת 7 נפשות ונוצל בדרכים שונות.

6. ב"כ הנאשם הצטרף גם לטענת הגנה מן הצדק ואכיפה בררנית שהעלה נאשם 6, כאשר מעורבים אחרים בפרשה לא הועמדו לדין כלל. הוא ציין עוד כי הנאשם נאלץ לנהל את משפטו כשהוא נתון במעצר, בתנאים קשים בהרבה מתנאי מאסר, כשהוא נדרש לצאת ממקום מעצרו ולחזור אליו בשעות לא שעות, וללא אפשרויות תעסוקה ושיקום. עוד טען הסניגור כי על אף שהמשפט מתנהל כבר זמן ממושך והתקיימו ישיבות רבות, הוא מצוי עדיין בתחילת הדרך, כך שהודאת הנאשם חסכה זמן משמעותי. לטענתו הנאשם מצוי במקום הנמוך ביותר של מדרג הענישה, ויש להסתפק בתקופת מעצרו במשך כשנתיים וחצי.

הנאשם עצמו הביע חרטה כנה. הוא הגדיר את מעשיו כטעות, ומודע לחובתו לשלם מחיר על טעותו. הנאשם ביקש להתחשב במצבם של ילדיו ובני משפחתו. הנאשם סיפר כי השתתף בכל קבוצות הלימודים בכלא, מצא את הכיוון הנכון בחיים והבין את הטעות במחשבתו. הוא ביקש הזדמנות לתקן את העבר ולחיות בכבוד כפי שלמד.

מתחם העונש ההולם

7. העבירות בהן הורשעו הנאשם שבפני ושותפיו הן עבירות מיסים ועבירות כלכליות מובהקות. הפסיקה עמדה פעמים רבות על החומרה הרבה שיש בעבירות מעין אלה, על הנזק שהן גורמות לקופה הציבורית ולכלכלת המדינה, הן במישרין כתוצאה מאי גביית מיסים נדרשים, והן בעקיפין בשל השיבוש במנגנוני גביית המיסים והדיווח. בנוסף נפגעים גם ערכים חברתיים רחבים יותר, כגון ערך השוויון בנשיאה בנטל ואמון הציבור במערכות השלטון. בשל הנזקים שיש בעבירות אלו, הקלות היחסית בביצוען והקושי בחשיפתן, נפסק כי יש להטיל בגינן עונשים מרתיעים, הכוללים עונשי מאסר בפועל בצד קנסות כבדים, כאשר שיקולי ההרתעה גוברים בדרך כלל על נסיבות אישיות.

כך נאמר ברע"פ 4563/11, **חברת קוסטה קבלנות בע"מ נ' מדינת ישראל** [19.6.11]:

"בית משפט זה התייחס לא אחת לחומרתן של העבירות בהן הורשעו המבקשים וקבע כי נוכח הנזק הרב שהן טומנות בחובן לכלכלה, למדינה ולמגוון ההיבטים החברתיים הנוגעים בנטל תשלום המיסים, כמו גם הקושי הרב שבחשיפתן, על בית המשפט לתת דגש מיוחד להיבט ההרתעתי שבשיקולי הענישה. בייחוד, כך נקבע, כאשר נעשה שימוש בחשבוניות פיקטיביות, הואיל והן מאפשרות גזילתם של סכומי עתק מן הקופה הציבורית, והשימוש בהן הפך זה מכבר למכת מדינה (ראו קביעותי ברע"פ 5823/09, **באשיתי נ' מדינת ישראל** [17.8.09], והאסמכתאות המובאות שם.)"

ובע"פ 6474/03, 6476/03, **יוסף מלכה נ' מדינת ישראל** [19.2.04]:

עמוד 5

"עבירות המס הכלכליות הפכו בשנים האחרונות להיות רעה חולה, ומכאן שיש מקום ליתן לכך משקל בענישה מן הפן ההרתעתי. כך שבבוא בית-המשפט לגזור את דינו של אדם אשר הורשע בעבירות מסוג זה, לא ייתן משקל לנסיבות אישיות ולמצוקה כלכלית (ראה ת"פ (נצ') 7228/97 **מדינת ישראל נ' דיב**)."

.....

8. אין בידי לקבל את טענתו של המערער 2 שלפיה מאחר שמדובר בעבירות כלכליות, הרי שמוקד הענישה בגינן הינו בעיקרו כלכלי. כאשר עסקינן בעברייני מס, בעבירות כלכליות, בעבירות מירמה וכדומה, שבהן העבריין מקווה להפיק רווח כספי רב, חשוב להטיל לצד הקנס גם עונש של מאסר בפועל למען ידע העבריין שאין החוטא יוצא נשכר. אם חשב לתומו שהסיכוי להפיק טובת הנאה כספית ניכרת מצדיק נטילת סיכון, עליו לדעת כי אם יועמד לדין ויוטל עליו קנס הוא צפוי גם לכך כי תישלל חירותו וגם כי יפסיד את הרווח המדומה, פרי הבאושים של המעשה העברייני. על-כן ראוי ונכון היה להטיל על המערערים עונש מאסר בפועל משמעותי וכן קנס כפי שאכן עשה בית-המשפט המחוזי."

בע"פ 624/80, חב' וייס ארנסט בע"מ נ' מדינת ישראל, פ"ד לה (3) 212, 217 [7.4.81], נפסק:

"בהטלת עונשי מאסר אלה מביעה החברה המאורגנת את סלידתה מהתנהגותם העבריינית של מעלימי המס, ומטביעה עליהם אות של קלון. ידעו נא עברייני הצווארון הלבן, כי 'צווארוננו של עושה העבירה הזו אינו 'לבן', והריהו כצווארוננו של כל פורץ ושודד, שהאחד שודד את קופתה של המדינה, והאחד שודד את קופתו של הפרט...! וידעו נא אנשי המסחר, המלאכה והתעשייה, אנשי מקצועות חופשיים וכיוצא בהם, כי אנו מתייחסים בחומרה יתרה למעלימי המס..."

וראו גם רע"פ 7135/10, **יגאל חן נ' מדינת ישראל** [3.11.10]; רע"פ 1337/17, **יעקב (ג'קי) שבירו (מור) נ' מדינת ישראל** [6.4.17], ועוד.

8. באשר לרמת הענישה הראויה והנוהגת בנסיבות הקונקרטריות, בשל היקפה מזמנת הפרשה נשוא כתב אישום זה לא מעט גזרי דין של נאשמים אחרים באותן עבירות, חלקם נאשמים נוספים בתיק זה וחלקם בתיקים אחרים שנדונו בבתי משפט אחרים. חלק ניכר מגזרי הדין ניתנו במסגרת הסדרי טיעון "סגורים" שכללו הסכמה בעניין העונש, אולם גם הם כוללים נימוקים מפורטים. אני סבורה, איפוא, שבמקרה זה ניתן להסתמך בעיקר על גזרי הדין שניתנו בפרשה זו עד עתה, המבטאים רמת ענישה הולמת ורצויה, ומאפשרים מתן ביטוי גם לעקרון אחדות הענישה בין הנאשם שבפני ליתר המעורבים. אפרט, איפוא, את גזרי הדין הרלוונטיים שניתנו עד עתה:

9. בת"פ (מחוזי תל אביב) 47872-03-15, **מדינת ישראל נ' אנדרו בשיתי**, נדונו בשיתי וכן שלום מאיר כהן, שני נאשמים אשר אין מחלוקת שנמצאו במקום גבוה בין המעורבים בפרשה במדרג החומרה. חלקו של נאשם 1 גדול מחלקם של ראשי הצוותים בהתחשב במספר הגדול של החשבוניות שהוצאו ישירות על ידו, ובחלקו המרכזי בהוצאה לפועל של התכנית העבריינית. נאשם 1 הגיע להסדר לפני שמיעת הראיות בתיק, ונדון בהסכמה לעונש של שבע שנות מאסר (בנוסף למאסר שהוטל עליו בגין תיק אחר), מאסר על תנאי וקנס בסך 300,000 ₪. נאשם זה הצטרף לקבוצה בשנת 2013, והורשע בעבירות הלבנת ההון כמסייע ולא כמבצע עיקרי. נאשם 2 באותו תיק, **שלום מאיר כהן**, נדון אף הוא

במסגרת הסדר טיעון לפני שמיעת ראיות. לגביו לא היתה הסכמה בעניין העונש, והוא נדון לשש שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 200,000 ₪. חלקו של נאשם זה גדול ומקומו בהיררכיה גבוה, כפי שעולה הן מכתב האישום והן מהעדויות שנשמעו בפניו, כולל עדותו שלו. עם זאת, הוא הצטרף לקבוצה רק בסוף שנת 2012 והורשע בעבירות של סיוע ולא בביצוע עיקרי.

בת"פ (מחוזי מרכז) 45183-03-15, **מדינת ישראל נ' עאמר אבו רמילה**, הורשע אבו רמילה במסגרת הסדר טיעון בתחילת פרשת התביעה, ונדון לחמש שנות מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 180,000 ₪. תקופת פעילותו של נאשם זה כראש צוות החלה במאי 2014, והוא הורשע בהלבנת ההון כמסייע. נאשם 2 בתיק זה, **מחמד מהדי בשיתי**, הורשע אף הוא במסגרת הסדר בשלב מוקדם של פרשת התביעה, ונדון לחמש וחצי שנות מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך 225,000 ₪. נאשם זה הורשע בעבירה נוספת של זיוף, ומאידך הורשע בעבירת הלבנת ההון כמסייע בלבד.

נאשם 2 בתיק שבפניו, **עאסם בשיתי**, הורשע בשלב מוקדם יותר של פרשת התביעה ונדון בהסדר טיעון לעונש מוסכם של שש שנים ועשרה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 250,000 ₪. אין מחלוקת על כך שמעמדו של נאשם זה גבוה משל הנאשם שבפניו, אך מאידך הוא הצטרף לקבוצה בשנת 2013.

נאשם 3 בתיק זה, **בלאל טחאן**, הורשע אף הוא לאחרונה במסגרת הסדר טיעון ונדון לשש שנות מאסר, מאסר על תנאי וקנס בסך 180,000 ₪. גם לגביו אין מחלוקת כי חלקו גבוה משל הנאשם הנדון עתה, אולם מספר החשבוניות שהוצאתן יוחסה לו במישרין עומד על 81 בלבד.

נאשם 4 בתיק זה, **מחמוד טחאן**, אף הוא הורשע לאחרונה ונדון לעונש מוסכם של ארבע שנים ותשעה חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס בסך 50,000 ₪. נאשם זה שימש כראש צוות תקופה ארוכה יותר, אולם יוחסה לו הוצאה במישרין של 75 חשבוניות בלבד.

נאשם 6 בתיק זה, **מחמוד טחאן**, הורשע לאחר תיקון כתב אישום וטיעון פתוח, ונדון לארבע שנים ותשעה חודשי מאסר.

יצוין כי נאשם 1, **אוסאמה אבו כאטר**, אשר על פי כתב האישום נחשב ליוזם והוגה של הרעיון, ולמנהל העיקרי של הקבוצה, לא הורשע ומשפטו מתנהל עדיין.

10. בסעיף 9 לכתב האישום שבפני הוגדרו תפקידיהם של חברי קבוצת הקושרים, באופן המתאר למעשה גם את מדרג החומרה שבמעשיהם. נאשמים 4, 5 ו-6 בתיק זה הוגדרו כראשי צוותים בקבוצה ומוציאים לפועל של הפעילות העבריינית כולה. נאשם 5 הוא הנאשם הנדון בפני עתה. מטבע הדברים, העובדות המיוחסות לכל אחד מהנאשמים אינן זהות, וקיימים פערים בלוחות הזמנים, בהיקף המדויק של הפעילות, מספר החשבוניות שהוציא כל אחד מהנאשמים, סכומי הכסף שקיבל כל אחד מהם, וכדומה. הענישה הפלילית היא לעולם אינדבידואלית ותלויה בנסיבותיו הפרטניות של כל אדם וכל מקרה. אך בה בעת קיים גם אינטרס אחדות הענישה והצורך לקבוע אמות מידה שוויוניות וברורות. בפרשה שבפניו קיימת אבחנה בין הנאשמים השונים מבחינת מידת המעורבות והדומיננטיות שלהם בארגון, והיא באה לביטוי במדרג ברמות הענישה שנקבעו, כפי שפירטתי לעיל. אולם אין שני נאשמים שעניינם זהה, וכל אחד מהנאשמים שונה מחברו בפרט כזה או אחר. כך, לדוגמא, לנאשם 6 מיוחסת מעורבות בהוצאת מספר גדול במיוחד של למעלה מאלף חשבוניות, לעומת 75 חשבוניות שהוצאו על ידי הנאשם שבפניו. מאידך גיסא, נאשם 6 פעל יחד עם אנדרו בשיתי, שהיה אחד הפעילים הדומיננטיים בקבוצה. שוני נוסף

קיים בסכומי הכסף שקיבל כל אחד מהנאשמים, כאשר נאשם 5 קיבל במהלך השנים סכום של 1,865,720 ₪, בהשוואה ל- 210,000 ₪ בלבד שקיבל נאשם 6. שוני קיים גם במועד הצטרפותו של כל אחד מהנאשמים לקבוצה, וכיוצא באלה פרטים נוספים.

מכל האמור עולה כי הנאשמים שונים זה מזה בפרטים שונים המבטאים את מידת מעורבותם, כאשר רמת החומרה של הנתונים השונים משתנה בין הנאשמים השונים, ולא ניתן להצביע על מדרג פנימי מובהק בין נאשמים 4, 5 ו-6. בנסיבות אלו אני סבורה שראוי להשוות את מתחם הענישה ואת העונשים שיוטלו על נאשמים אלו.

בהתחשב בגזרי הדין שנגזרו על כל חברי הקבוצה בכלל, ובפרט בעונש שהוטל על נאשמים 4 ו-6, אני סבורה שמתחם הענישה לנאשם 5 נע בין ארבע וחצי לשש שנות מאסר בפועל, וקנס בסכום שבין 50,000 לבין 150,000 ₪.

העונש הראוי לנאשם

11. העבירות בהן הורשע הנאשם שבפני הן מן החמורות שבעבירות הכלכליות. הן בוצעו במשך שנים, לא רק תוך תכנון מראש אלא על ידי הקמת ארגון ייעודי בעל מבנה היררכי ודפוסי עבודה מסודרים וקבועים. היקף החשבונות שהופצו הוא עצום, והיקפי המס הגלומים בהן, הן מע"מ והן מס הכנסה, גדולים במיוחד, כמפורט לעיל. לצורך הקמת המערכת ותפעולה ביצעו המעורבים עבירות נלוות רבות, מלבד עבירות המיסים והלבנת ההון, הכל כמפורט בכתב האישום שעיקריו הובאו לעיל.

מאידך גיסא, חלק ניכר מהעבירות מיוחסות לנאשם מכח אחריותו במסגרת עבירת הקשר, מבלי שנטל בהן חלק מעשי. העבירות אותן ביצע הנאשם בעצמו מצומצמות בהרבה, אם כי היה מודע לכך שהוא פועל במסגרת ההתארגנות הרחבה.

לנאשם הרשעות קודמות בעבירות של אימים, כניסה לישראל שלא כדין ושימוש במסמך מזויף, אולם מדובר בעבירות ישנות מאד שהאחרונה שבהן בוצעה בשנת 2004, כך שאין לייחס להן משקל של ממש.

הנאשם שימש כראש צוות ונקודת המוצא היא שנשא בתפקיד בכיר למדי בהיררכיה, ופעל מתוך ידיעה ומודעות למהות פעילות הארגון, אולם הוא לא מילא תפקיד זה מיד עם הצטרפותו לקבוצה.

12. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם שילם מחיר אישי כבד של התפרקות משפחתו כתוצאה ממעצרו הממוסך. זאת בנוסף לעצם הסיטואציה של הרחקה מבני המשפחה ומחיי השגרה, הנובעת מעצם השהיה במעצר.

הנאשם הגיע להסדר טיעון והודה במיוחס לו לאחר תקופה ארוכה בה התנהל התיק. לעובדה זו מספר פנים: מחד הנאשם הודה לאחר שהתקיימו עשרות ישיבות הוכחות ונשמעו עשרות עדים, כך שהיחסו בזמן השיפוט מוגבל. מאידך, הנאשם הודה ונטל אחריות, וחסך את המשך נהול התיק שאינו צפוי להיות קצר. ניהול חלק ניכר מהתיק פגע גם בנאשם עצמו, שהיה נתון תקופה כה ממושכת במעצר, והגיע לדיונים התכופים בבית המשפט ממעצר, על כל הקושי הכרוך בכך. בסופו של דבר הנאשם הודה בעובדות כתב האישום ונטל אחריות לעיקרי העובדות המפורטות בו.

מאחר שמדובר בעבירות כלכליות, נדרשת ענישה בעלת היבט כלכלי.

13. לאור כל האמור אני סבורה שהסדר הטיעון בין הצדדים סביר והולם, וכי במסגרת ההסדר העונש הראוי לנאשם שבפני מצוי בסמוך לתחתית המתחם שנקבע, ובדומה ליתר הנאשמים ששימשו כראשי צוותים.

אני דנה, איפוא, את הנאשם לעונש כמפורט להלן:

1. מאסר בפועל לארבע שנים ותשעה חודשים, שיימנו החל ממעצרו של הנאשם.
2. קנס בסך 50,000 ₪ שישולם בתוך שנה מהיום. (הקנס הוא בנוסף להסדר שנקבע בין הצדדים בנוגע לחילוט סכום נוסף של 50,000 ₪ שאמור להיות מופקד לקרן החילוט, ובמקביל שחרור רכב שנתפס מהנאשם לאחר החילוט). אם הקנס לא ישולם במועד ירצה הנאשם שישה חודשי מאסר תמורתו.
3. מאסר על תנאי לעשרה חודשים למשך שלוש שנים, על כל עבירת רכוש שהיא פשע, על קבלת דבר במרמה וכל עבירה שיש בה יסוד של מרמה, ועל כל עבירה לפי פקודת מס הכנסה, חוק מע"מ וחוק איסור הלבנת הון.

זכות ערעור לבית המשפט העליון.

ניתן היום, ט"ז אלול תשע"ז, 07 ספטמבר 2017, בנוכחות הצדדים.